

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3079

Vragen van het lid **Oostenbrink** (BBB) aan de Ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken over *Europese plannen voor troepeninzet in Oekraïne aan de hand van het artikel «Europe has «pretty precise» plan to send troops to Ukraine, von der Leyen says»* (ingezonden 4 september 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Buitenlandse Zaken) en de Antwoord van Minister **Brekelmans** (Defensie) (ontvangen 11 september 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het interview met de Voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen in de Financial Times waarin zij spreekt over «pretty precise plans» voor de inzet van Europese troepen in Oekraïne?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat er op EU-niveau plannen worden uitgewerkt voor een multinationale troepenmacht in Oekraïne, met «backstop» van de Amerikanen?

Antwoord 2

Er is geen sprake van een EU-initiatief voor een multinationale troepenmacht in Oekraïne. Nederland neemt deel aan het militaire planningsproces van de multinationale *Coalition of the Willing*. President van de Europese Commissie Ursula Von der Leyen neemt eveneens deel aan de internationale gesprekken in het verband van deze coalitie. Ook de VS is betrokken bij deze gesprekken, evenals de NAVO.

Vraag 3

Is Nederland betrokken bij deze gesprekken en zo ja, op welk niveau? En zo ja, wat is onze inbreng geweest?

¹ Financial Times, 31 augustus 2025, «Europe has «pretty precise» plan to send troops to Ukraine, von der Leyen says» (<https://www.ft.com/content/8ade14ca-7aa1-4413-887b-59712037665c?s=08>)

Antwoord 3

Ja. Nederland neemt deel aan deze gesprekken op militair niveau, hoogambtelijk niveau, ministerieel niveau en het niveau van regeringsleiders. Nederland heeft deelgenomen aan het militaire planningsproces van de *Coalition of the Willing* en heeft, evenals vijftientig andere internationale partners, tijdens een regeringsleidersbijeenkomst op 4 september jl. gezegd een bereidwillige houding te hebben om in een later stadium een substantiële bijdrage te leveren. Een definitief besluit over inzet van Nederlandse militairen is afhankelijk van verschillende factoren, zoals de condities van een beëindiging van vijandelijkheden, de uitwerking van de *rules of engagement* en modaliteiten omtrent bestandsmonitoring.

Vraag 4

Erkent u dat het uitzenden van Nederlandse militairen een exclusieve bevoegdheid is van de Nederlandse regering, met voorafgaande parlementaire instemming?

Antwoord 4

Nederlandse besluitvorming over deelname aan militaire missies en operaties, inclusief een eventuele inzet in Oekraïne, verloopt via de artikel 100-procedure, waarbij de regering vooraf aan de Staten-Generaal inlichtingen geeft over de inzet of het ter beschikking stellen van de krijgsmacht ter bevordering van de internationale rechtsorde. Hoewel uw Kamer formeel geen instemmingsrecht heeft, streeft het kabinet naar zo breed mogelijke parlementaire steun voor een zo zwaarwegend besluit als militaire inzet. Het kabinet zal uw Kamer zo goed mogelijk meenemen in de ontwikkelingen in de planvorming van *Coalition of the Willing*. Op het moment dat er sprake is van overeenstemming tussen de partijen over beëindiging van vijandelijkheden en tenuitvoerlegging in zicht komt, zal uw Kamer conform artikel 100 van de Grondwet worden geïnformeerd.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u de uitspraken van Von der Leyen in het licht van de nationale soevereiniteit van lidstaten?

Antwoord 5

Zoals president van de Europese Commissie Von der Leyen benoemt in het interview in de *Financial Times*, is de inzet van militairen altijd een nationale bevoegdheid. Zie ook het antwoord op vraag 4 over Nederlandse besluitvorming over deelname aan militaire missies en operaties.

Vraag 6

Onderschrijft u dat de NAVO de hoeksteen is van de Nederlandse en Europese veiligheid en dat veiligheidsgaranties primair via de NAVO verlopen?

Antwoord 6

De NAVO is de hoeksteen van ons Nederlandse en Europese veiligheidsbeleid. Militaire inzet, ook ter ondersteuning van mogelijke veiligheidsgaranties, kan via de NAVO verlopen of in een ander verband. De huidige militaire planning vindt plaats in het kader van een *Coalition of the Willing*.

Vraag 7

Ziet u in de uitspraken van Von der Leyen een beweging richting een Europees leger of een parallelle veiligheidsstructuur naast de NAVO?

Antwoord 7

Nee, president van de Europese Commissie Von der Leyen refereert naar plannen van de multinationale *Coalition of the Willing*. Deze internationale coalitie bestaat uit een groep landen die zich inzet voor steun aan Oekraïne om zich tegen de Russische agressie te weren, ook via planning voor een eventuele internationale militaire presentie.

Vraag 8

Welke gevolgen zou een EU-geleide missie in Oekraïne hebben voor de rol en de cohesie van de NAVO?

Antwoord 8

Er is op dit moment geen sprake van een EU-geleide militaire missie in Oekraïne. Daarbij zijn de EU en de NAVO verschillende organisaties, met een eigen profiel en instrumenten, maar met deels overlappende belangen en doelstellingen. De militaire steunverlening aan Oekraïne is bij uitstek een dossier waarbij de EU en de NAVO elkaar kunnen versterken. Dit geldt ook voor de inspanning van de *Coalition of the Willing*.

Vraag 9

Zijn de beweringen van Von der Leyen afgestemd met de lidstaten, of spreekt zij op eigen gezag?

Antwoord 9

President van de Europese Commissie Von der Leyen spreekt hierover op eigen gezag.

Vraag 10

Hoe waardeert u de rol van de Voorzitter van de Europese Commissie in dit dossier, aangezien defensie en troepeninzet buiten de verdragsmatige bevoegdheid van de Commissie vallen?

Antwoord 10

President Von der Leyen is betrokken bij gesprekken van de *Coalition of the Willing*. De betrokkenheid van de Unie en de inzet van President Von der Leyen voor de brede steun aan Oekraïne acht Nederland van belang. De EU kan binnen haar bevoegdheden op verschillende manieren bijdragen aan inspanningen van de *Coalition of the Willing*. Dit kan bijvoorbeeld via de EU-trainingsmis­sie EUMAM, waarmee Oekraïense militairen worden getraind op EU-grondgebied. Daarnaast bestaan verschillende EU-initiatieven die bijdragen aan het versterken van de Oekraïense defensie-industrie. Nederland spant zich ervoor in om EU-instrumenten en -initiatieven te laten aansluiten op de inspanningen van de *Coalition of the Willing*. Daarnaast levert de EU ook niet-militaire steun die essentieel is om Oekraïne sterk te positioneren, bijvoorbeeld begrotingssteun, en zijn de Europese sanctiemaatregelen een belangrijk middel om de druk op Rusland te vergroten om de agressieoorlog te beëindigen.

Vraag 11

Heeft Nederland in EU-verband bezwaar gemaakt tegen het wekken van de indruk dat er Europese plannen bestaan voor troepeninzet in Oekraïne?

Antwoord 11

Nee. Nederland neemt actief deel aan het plannen van Europees geleide opties voor een militaire presentie in en nabij Oekraïne in het kader van de *Coalition of the Willing*. De EU is bij deze gesprekken betrokken.

Vraag 12

Hoe verhouden de door Von der Leyen aangekondigde «nieuwe financieringsstromen» voor Oekraïense strijdkrachten zich tot de Nederlandse begroting en het budgetrecht van de Tweede Kamer?

Antwoord 12

Op dit moment liggen er geen concrete voorstellen voor nieuwe aanvullende EU-financiering voor Oekraïense strijdkrachten voor in Brussel. Indien de Commissie een dergelijk voorstel doet zal het kabinet dit serieus in overweging nemen en uw Kamer hierover informeren via de gebruikelijke procedures. Het kabinet onderstreept in EU-verband het belang van geïntensiverde steun aan Oekraïne, waarbij ook de EU-lidstaten hun eerlijke bijdrage moeten leveren.

Vraag 13

Bent u voornemens om extra middelen te reserveren voor EU-fondsen die (indirect) bijdragen aan de financiering van een Europese militaire aanwezigheid in Oekraïne?

Antwoord 13

Er zijn momenteel geen concrete voorstellen in EU-verband om middelen te reserveren voor de (indirecte) financiering van een Europese militaire aanwezigheid in Oekraïne. Wanneer de Commissie een concreet voorstel hiertoe doet zal het kabinet dit serieus in overweging nemen. In het algemeen hecht het kabinet aan onverminderde steun aan Oekraïne, ook in EU-verband.

Vraag 14

Kunt u bevestigen dat bij eventuele troepeninzet van Nederland in of rond Oekraïne, de Kamer daarover tijdig geïnformeerd wordt langs de procedure zoals beschreven in artikel 100 van de Grondwet?

Antwoord 14

Ja. Indien tenuitvoerlegging van de militaire plannen aanstaande lijkt, zal uw Kamer conform artikel 100 van de Grondwet worden geïnformeerd.

Vraag 15

Welke stappen zult u zetten om te voorkomen dat de Europese Commissie de indruk wekt dat zij namens de lidstaten spreekt over troepeninzet?

Antwoord 15

Het kabinet acht het niet noodzakelijk stappen te zetten.